

ДО
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА Р БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ ДО

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ
МИНИСТЪР ПО УЕФ

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

**ОТНОСНО: ИСКАНЕ ЗА СРЕЩА С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА
ТУРИСТИЧЕСКИЯ БРАНШ – ТУРОПЕРАТОРИ И ТУРАГЕНТИ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕМИЕР,

Ние сме туроператори, занимаващи се основно с изходящ туризъм. От началото на пандемията и обявяването на извънредното положение до този момент писахме на Вас, както и на господата Дончев и Горанов, десетки писма, срещяхме се с министър Ангелкова над 20 пъти в различни формати, но без никакъв резултат. С изключително разочарование, горчивина и обида установяваме, че отношението от страна на Министерство на туризма към нашата дейност може да се опише с една дума – игнориране. Ние смятаме, че именно на това игнориране на нашата дейност от страна на МТ, се дължи незаинтересованото отношение на другите държавни институции към проблемите ни. Това незаинтересовано отношение и липсата на всякакви мерки за подкрепа на нашата дейност, според нас се дължат на непознаване на сериозните проблеми, пред които сме поставени, а отговорността за това е от една страна на министъра на туризма, защото не е довела проблемите ни до знанието на Министерски съвет, но също така Ваша, г-н Борисов, както и на господата Дончев и Горанов, дотолкова доколкото никой от Вас не обърна внимание на десетките

писма, които нашият сектор Ви изпрати от март месец насам с обяснения и искания за срещи. На нито едно от тези писма ние не получихме отговор и до този момент не сме успели да се срещнем с никого от Вас. В Приложение 1 Ви предоставяме за сведение входящите номера или обратната информация, че са получени, на една малка част от писмата ни до Вас.

ГОСПОДИН БОРИСОВ,

От началото на кризата (13.03.2020) – ВЕЧЕ ЧЕТИРИ ДЪЛГИ МЕСЕЦА, Вие не намерихте за нужно да се запознаете с проблемите ни, въпреки сигналите за бездействие на ресорното министерство и исканията ни за оставка на министъра на туризма Николина Ангелкова. Това е обидно, унижително и срамно. Срам ни е от нашите колеги в Европа, но и в други развити страни извън ЕС, които не разбират истерията ни в създалата се ситуация, тъй като на тях, още от април месец, им се превеждат средства (изчислени на базата на миналогодишния оборот), които, редом със социалните мерки за подпомагането им като работодатели, им дадоха възможност да се отдръпнат леко, да си направят равносметка и спокойно да изчакат края на кризата. Нас ни е срам да кажем, че не сме получили до този момент никаква подкрепа от държавата си. Срам ни е също така и от нееднократните изявления на министър Ангелкова на срещи с нас, че нея изходящият туризъм не я интересува, защото не внасял, а изнасял пари от държавата. Ще Ви спестим тук чувството на срам и унижение пред подобни изявления, бихме искали да обърнем внимание обаче на няколко важни обстоятелства в защита на бизнеса ни , а именно:

- Изходящият туризъм по същество представлява внос на услуги. Вярваме, че целият кабинет не споделя идеята, че дейността на всички фирми, които се занимават с внос, е достойна за заклеяване;
- Изходящият туризъм генерира ежегодно значим дял от общия оборот на туризма в БВП на страната ни;
- Изходящият туризъм поддържа десетки хиляди високоплатени работни места, заети от хора образовани, умни, активни и добри организатори, които са избрали да останат в България, защото имат интересна и добре платена работа;
- Изходящият туризъм е най-регулируемият сектор в туризма, и се нарежда сред най-регулируемите дейности в цялата икономика на страната;
- Изходящият туризъм е най-прозрачният сегмент в туризма, работещ изцяло „на светло“.

ГОСПОДИН БОРИСОВ,

В настоящия момент е наложително да обърнете специално внимание на нашите проблеми. Наслушахме се на изказвания, че най-пострадалият бранш бил еди кой си (нарочно не искаме да конкретизираме, защото, уверяваме Ви, ние не омаловажаваме трудностите на никой бранш). Никога обаче не се чу, че най-пострадалата стопанска дейност е изходящият туризъм (не туризма изобщо, господин премиер, а изходящият туризъм). А това е самата истина. Всички – и хотелиерите,

и ресторантьорите, и нощните клубове, и фитнес центровете, и театрите и кината отвориха, макар и с непълен капацитет, вътрешният туризъм се възроди, макар и плахо. При нас, от началото на март до този момент, дейността ни е невъзможна по независещи от нас причини.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БОРИСОВ,

Настоящото писмо има за цел да постави пред Вас три наши искания, които ние настояваме, че са разумни и изпълними, и които биха дали възможност на бранша да остане на крака и да се рестартира, след края на кризата, а именно:

- 1. Удължаване срока на действие на чл. 25 от ЗИДЗМДВИП за всички договорени пътувания до края на 2020 г.** От март месец насам изходящият туризъм е на практика блокиран от последствията на извънредното положение, периодично продължаваната извънредна епидемиологична обстановка и непръкъснато налаганите под най-различна форма изненадващи ограничения за пътуване на български граждани. Всеки ден се сблъскваме с непредвидими и изненадващо въведени рестрикции, анулирани полети и откази по предплатени резервации. Предприетата политика на отваряне и затваряне на определени държави в рамките на 15 дни, ни води до невъзможност за планиране работата ни и за генериране на каквито и да било приходи в сектора, които биха компенсирали проваления пролетен и летен сезон. Тази продължителна несигурна ситуация, свързана с пътуванията в чужбина, липсата на протоколи за работа в новата Ковид среда, предуславя една нездрава бизнес среда и прекалено много рискови фактори при пътуванията в чужбина, което води до невъзможност за работа на сектора.
- 2. Бързо и ефективно разработване на специална грантова програма за туроператорите и туристическите агенции, занимаващи се с изходящ туризъм, необвързана с другите анонсирани грантови програми, която да осигури безвъзмездни средства от 10% от оборота за последната отчетена година на всеки от тях, с цел осигуряване на ликвидност и оцеляване на сектора до края на кризата.** Искаме такава специална програма, защото изходящият туризъм е единствената икономическа дейност, която е невъзможна за осъществяване от началото на март до този момент, нещо повече – нейното осъществяване в момента е рисково, макар и формално да не е забранено. Другата причина, поради която настояваме за такава специална мярка, е фактът, че България е единствената страна в Европа, която не подпомогна с нито един лев своите туроператори – тези, които бяха предплатили събраните от клиентите средства, за да осигурят пътуванията и почивките им през текущия сезон. Не искаме да слушаме, че България е бедна, че няма пари. България не е бедна. Пари има. България е единствената страна в ЕС, която, в тази ужасна криза, в края на юни отчете 1,560 млрд. лв. бюджетен излишък! България даде преди месец 140 млн. лв., за да подпомогне ликвидността на ПИБ! България не е бедна. България има достъп и до европейски фондове. Само че, господин Борисов, по време на наш неотдавнашен контакт (на 06.07.2020 г.) с ЕК, с цел да се информираме за възможността да бъдем подпомогнати с европейски пари, получихме отговор, че каквото е договорено, то е било направено през април, когато България изобщо не е поискала пари за ликвидност на туроператорите, занимаващи се с

изходящ туризъм. Най-вероятно министърът на туризма изобщо не е поставила въпроса пред ЕК, което, честно казано, не ни учудва, поради факта, че, както вече казахме, тя просто ни игнорира. След като България не е поискала, когато е било възможно, пари за ликвидност на туроператорите си от Европа, редно е сега да намери друго решение. Отговорност за бездействието на министъра на туризма трябва да понесе правителството и тази отговорност се състои в намиране на други ресурси за финансова подкрепа на сектора изходящ туризъм. Както вече казахме, 1,560 млрд. лв. бюджетен излишък има. Ние смятаме (по изчисления, които бихме споделили с Вас), че 155 млн. лв. ще са достатъчни за нашето спасяване.

С практическа цел, позволяваме си да приложим нашите разсъждения в цифри:

Прилагането на грантовата финансова подкрепа трябва да се предвиди за предприятията в сектора с КИД 7912 и 7911 (Туроператорска и Турагентска дейност), чрез финансиране на 10% от оборота на дружествата за последната отчетена година.

По данни на НСИ общо декларираните приходи за 2018 г. за отдел „Туризъм“ са 6 896 033 620 лв., които са разпределени както следва:

- 59,6% по код 7912, Туроператорска дейност (около 1/3 от този общ за туроператорската дейност процент е по изходящ туризъм – другата част е туроператорска дейност по входящ, вътрешен туризъм, продажба на самолетни билети и пр.);
- 31,7% по код 5510, Хотели и подобни места за настаняване;
- 4,7% по код 9320, Дейности, свързани с развлечения и отдих;
- 2,4% по код 7911, Туристическа агентска дейност.

За да обобщим, финансовата помощ, която, по наша преценка, ще ни бъде достатъчна, е в размер на 155 млн. лв., които ще бъдат разпределени, в зависимост от оборота им, между: 1397 туроператора с КИД 7912 и 1509 туристически агента с КИД 7911.

3. **По мярката 60/40 да отпадне задължението за работодателя да задържа 3 месеца служителите си, ако се е ползвал от тази мярка.** При настоящата несигурност, много туроператори, занимаващи се с изходящ туризъм, не се осмеляват да кандидатстват, защото не са сигурни дали ще могат впоследствие да запазят работните места.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БОРИСОВ,

С това писмо настояваме за среща с Вас до 25.07.2020 г. с цел планиране на незабавни действия за изпълнение на горните наши искания.

СОФИЯ, 15.07.2020

С уважение: